Eerste termijn begroting 2024-2027

Algemeen

Gelet op de inleiding heeft Ons Roerdalen gekozen om te stellen dat het menens is om de begroting sluitend te krijgen. Structurele uitgaven dekken met structurele inkomsten.

Een structureel tekort van 2,1 miljoen en de noodzaak om dit te dekken uit onze reserves , is een regelrecht gevaar voor het zelfstandig voortbestaan van de gemeente Roerdalen.

De jeugdzorg. Ons Roerdalen geeft al lang aan dat de jeugdzorg, de voornaamste veroorzaker van het tekort, terug moet naar die rijksoverheid immers de jeugdzorg is een dermate complex dossier en vraagt zoveel, onvoorspelbare financiën dat dit de spankracht van gemeentes te boven gaat zeker als er onvoldoende wordt bijgeplust door het rijk.

Het “Samen Doen” vergt ook de nodige aandacht, dit zeker na de perikelen rondom de plaatsbepaling van de tijdelijke woningen, vooral in de kernen Montfort, Posterholt en Herkenbosch. De wijze van inrichten van de klankbordgroep(en) zorgde er eerder voor dat buurten in dorpen tegen elkaar werden opgezet dan dat men kwam tot samen de problematiek oplossen.

De stelling dat we qua financieel beleid voor een stevige uitdaging staan om inkomsten en uitgaven weer in evenwicht te brengen is een waarheid als een koe maar opvallend dat een groot aantal “mee eters” uit de gemeentelijke ruif ,de gemeenschappelijke regelingen niet genoemd worden in deze paragraaf. Voor Ons Roerdalen zijn zij zeker ook in beeld om hun bijdrage te leveren aan het herstel van evenwicht tussen inkomsten en uitgaven.

Wat niet in de inleiding staat, maar wat volgens Ons Roerdalen er ook voor zorgt dat de begroting niet in evenwicht is, is de stroperigheid van uitvoering. Een voorbeeld in de programmabegroting 2021-2024 staat: voorbereidingen treffen reconstructie van de wegen in Reutje. In de begroting 2024-2027 komen we tegen “Voorbereiding reconstructie Reutje. Er staat niet bij wanneer een en ander is afgerond derhalve kunnen we concluderen dat een dergelijk project zich maar voortsleept en in die tijd, lopen de kosten van menskracht en materiaal ook maar op. Dus een snellere en doortastende manier van werken in dit huis kan ons ook aanzienlijk geld besparen.

Vanuit deze constateringen hebben wij de volgende op- en aanmerkingen op deze begroting.

Programma 1 Krachtige Dorpen

Versterken sociale basis actie 2 welzijn op recept.
Het operationeel doel is o.a. tegengaan van de onnodige inzet van gespecialiseerde hulp.
Naar aanleiding van die omschrijving het volgende:
Wie bepaalt onnodige gespecialiseerde hulp als inzet? Als de huisarts het niet verantwoord vindt om door te verwijzen naar de welzijnscoach dan doet die dat niet. Wij hebben deze medische kennis niet en daardoor terecht dat de huisarts de keuze maakt. Daarnaast kan men zich afvragen of een welzijnscoach, vanuit de gemeente betaald, zoveel goedkoper is dan het “pilletje” dat onder de zorgverzekering valt.
Aan het zelfbeschikkingsrecht van de arts kan volgens Ons Roerdalen niet getornd worden.

Actie 6 Roerdalen zijn we samen

We hebben al geconstateerd dat de klankbordgroepen niet optimaal uit de verf kwamen, ook niet verwonderlijk als je de antwoorden leest op de art 33-vragen die ons Roerdalen heeft ingebracht n.a.v. de tijdelijke huisvesting. Een vraag hield verband met de opzet van een dergelijk fenomeen, zoals taak- en functieomschrijving mandaat communicatieplan en met name of het college dit had vastgesteld.
Uit het antwoord blijkt dat er verschillende beelden bestaan waaraan die klankbordgroep moet voldoen ,maar er zijn geen criteria opgesteld en er is niets besloten. Wel werd beoogd draagvlak te creëren. Ons Roerdalen constateert dat het nodig is overleggen e.d. te voorzien van een gedegen organisatie, bewoners verwachten als ze met de overheid spreken over zaken die hun welzijn en welbevinden raakt, men moet kunnen terugvallen op vastgelegde verantwoordelijkheden en werkwijzen. Dat heeft voor ons prioriteit bij dit onderdeel, gezellig met elkaar verhalen delen kan ook buiten gemeentelijke organisatie en bemoeienis om. Daarom de vraag gaat het college er zorg voor dragen dat klankbordgroepen beter georganiseerd worden en zo ja hoe?

Programma 2

Beterpassend aanbod jeugd en WMO

Voorzitter over de jeugdzorg. Het is teleurstellend dat het college doorgaat met de zoveelste aanpassing die geen hout snijdt i.p.v. radicaal te kiezen om te bewerkstelligen dat de jeugdzorg teug gaat naar het rijk.

Programma 3 Veilige dorpen Versterken brandpreventie

Doordat de regelingen rond zonnepanelen snel veranderen en de thuisbatterij fors gepromoot wordt is het opvallend dat aan het onderwerp thuisbatterij geen aandacht wordt besteed. Wetende dat veel thuisbaterijen, omgebouwde oude autobatterijen zijn en de brandgevaarlijkheid van batterijauto's groot is. Het gevaar van brand bij een grote hoeveelheid van die thuisbatterijen zal fors toenemen. Vraag: Is de brandweer hier op voorbereid en is hier in de begroting van de veiligheidsregio rekening mee gehouden.

Aanpak meervoudige problematieken
Prima voorzitter dat we onderkennen dat er problemen zijn met de wet Wams (wet aanpak meervoudige problematiek Sociaal Domein) maar de problemen met verwarde personen blijven toenemen. Denk aan de voorvallen die recent in Rotterdam plaatsvonden.
Daarom los van alle problemen rond de wet Wam de vraag: Kan de regio deze problemen aan?

Programma 4 Economie

Tactisch doel 1 Omgevingsplan uitgangsnotitie

Voorzitter de kruimelgevallen hebben tot veel commotie geleid en in de omgevingswet vervalt de kruimelregeling. De procedure voor de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit is standaard de reguliere procedure. Maar beleid over de wijze van beoordeling van aanvragen voor kruimelgevallen en dat in beleidsnota's door de raad wordt vastgesteld kan onder de omgevingswet nog steeds worden gebruikt.
Ons Roerdalen heeft al vaker verwezen naar de diverse gemeenten. Meierijstad die in het omgevingsplan de reikwijdte vooral op het gebied van individueel belang van de aanvrager versus

het algemeen belang van de gemeenschap is vastgelegd en daarmee ook de handelingsbevoegdheid van het college.
Gaat het college ook een dergelijke regeling ontwerpen en aan de raad voorleggen zodat we die kunnen implementeren met ingang van de omgevingswet?

Tactisch doel 2 transitie Nationaal park.

Voorzitter, Ons Roerdalen heeft al vaker aangehaald deze transitie niet te zien zitten. Tegelijkertijd lezen we dat Vlaanderen ook het fenomeen Landschapspark hanteert.
Bij nationaal park ligt de nadruk op natuur biodiversiteit en internationale uitstraling. Bij landschapsparken is dat wat minder op natuur en biodiversiteit maar speelt erfgoed een belangrijke rol, zelfs Nederlandse landsdelen maken deel uit van Vlaamse landschapsparken.
Verder moet worden opgemerkt dat in Vlaanderen veel gemeenten hebben afgehaakt voor een dergelijke status omdat boeren ondernemers en gemeenten besturen over de (negatieve) economische impact door een erkenning als nationaal park/landschap.

Daarom de vraag waarom wordt zo stug vastgehouden aan de term Nationaal Park en is geen discussie gestart of een Nationaal landschap zeker gelet op ons mooie cultuurlandschap niet beter bij het na te streven beeld past.

Ook het verdwijnen van de naam De Meinweg is het weggeven van “erfgoed”.

En ook direct maar een waarschuwing. De truc om te zeggen u hebt de begroting goedgekeurd dus ook het nationaal park. Dat laten we niet gebeuren als u op dit punt niet met een gedegen antwoord komt wat duidelijk stelt dat we als raad ons niet vastleggen op realiseren van een nationaal park nieuwe stijl, dan stemt Ons Roerdalen tegen deze begroting.

Tactisch doel 3 Positioneren toerisme

Voorzitter het rommelt in toeristisch ondernemersland over de toeristenbelasting.

Voor Ons Roerdalen wel te begrijpen. We verhogen de belasting zonder dat we weten waar we de nadruk op toeristisch gebied willen leggen.
Ook waren er nog wat onduidelijkheden over afspraken die ooit zijn vastgelegd. Het vaststellen en tijdig melden van een verhoging van deze belasting in verband met het vervaardigen van brochures en verder drukwerk
Het lijkt Ons Roerdalen verstandig eerst eens een gedegen overleg met de ondernemers op te starten alvorens de belasting te verhogen en de raadswerkgroep die zich bezig houdt met toerisme eens met deze ondernemers in gesprek te gaan om op dit vlak tot informatieuitwisseling te komen.
Kan het college zich vinden in deze suggestie?

Tactisch doel 5 Duurzame energie

Voorzitter, om de RES onder een centru regeling, die valt onder de wet gemeenschappelijke regelingen, te hangen is voor Ons Roerdalen verboden gebied We zien mede gelet op de uitwerking koersbepaling 2050 hier totaal geen noodzaak toe.
Zeker omdat we de taakstelling die we moeten realiseren voor 2030 met gemak halen . Dus we kunnen ons gaan voorbereiden op de taakstelling van 2050. Er is voldoende kennis en talent aanwezig bij de commissies en de raad maar vooral onder geïnteresseerde inwoners om deze voorbereiding ter hand te nemen. Mocht deze Centrumregeling er toch komen, zijn de kosten

hiervan opgenomen in de begroting? En betekent dit als de centrumregeling er komt dat onze personeelsformatie terug gebracht wordt?

Tactisch doel 7 Medebewind.

Aanleg Delta corridor
Voorzitter, de manier waarop de compensatie door het rijk zou/kan worden verstrekt heeft nogal wat mitsen en maren. Wat gaat u doen om de eventuele schade te compenseren, want ook hier gaat weer landbouwgrond verloren voor onze landbouwers en voor de gemeente structurele inkomsten. De toekomst van de gemeentefinanciën, zijn door toedoen van het rijk zorgelijk, daar kun je nog niet een portie extra lasten bij hebben. Daarom de vraag wat gaat het College doen om zo weinig mogelijk schade hiervan te ondervinden?

Programma 5 Woonomgeving.

Tactisch doel 1 bouwen naar behoefte
We krijgen in 2024 het zoveelste woonbehoefte onderzoek opgeleverd, wat zijn de uitgangspunten? Bouwen in iedere kern een straatje erbij, zoals de laatste weken gepromoot is? Of willen we ter versteviging van de kernen zodat er meer zekerheid is op het voortbestaan van basisscholen huisartsenpraktijken en winkelvoorzieningen een hoeveelheid woningen bouwen b.v. om een overloop vanuit Z.O. Brabant op te vangen. Voorzitter, zo'n onderzoek kost geld en het moet wel wat opleveren b.v. antwoorden op deze suggesties, de staatjes van het vorige onderzoek hoeven niet gereproduceerd te worden, dus College welke richtinggevende gedachte zit achter dit nieuwe onderzoek?

Tactisch doel 3 de woonwagenlocaties.
De terugkoppeling die Ons Roerdalen krijgt over de voortgang ter realisatie en zeker die van Herkenbosch en Montfort verlopen niet hoopgevend dat een en ander op korte termijn geregeld is. Schijnbaar stelt de woningstichting nogal wat (onvervulbare) eisen.

Kan het college ons garanderen dat zeker voor die 2 locaties voor maand 9 van 2024 de bestemmings-/omgevingsplannen zo ver zijn dat er per 1/1/2025 gebouwd kan worden? De Prijsstijgingen per jaar zijn zo groot dat langer uitstel voor degene die willen bouwen onverteerbaar is. Kunt u ons dat toezeggen?

Over het fiasco van de tijdelijke woningen zeker in bepaalde kernen. Het later "invaren" van klankbordgroepen en het loslaten omdat dat beter uitkomt van de uitgangspunten werkt niet bevorderend om draagvlak onder de bevolking te krijgen. De burgers hebben dit niet ervaren als "samen doen". Wat gaat er na deze les veranderen in de werkwijze van het college op dit gebied?

Voorzitter over de lijst van uit te voeren werkzaamheden hebben we het al gehad.

De kaderrichtlijn water de groene bergingen zijn o.i. niet goed uitgevoerd en het gevolg daarvan is dat het diep grondwater in de ogen van Ons Roerdalen niet goed beschermd wordt en we zijn verbaasd over de halsstarrigheid waarmee volgehouden wordt door het college dat dat wel zo is. Maar nog erger het afkoppelen van straten zodat regenwater niet meer in het riool terecht komt, loopt o.i. hopeloos achter daarom de vraag wanneer is dit project zeker aangaande de vlootbeek afgerond?

In 2022 werd onze gemeente al genoemd bij het verlenen van subsidie voor inwoners voor het koppelen van regenwater. Dat was niet het geval en in 2023 zou het mogelijk zijn. Het is bijna 2024 en nog kunnen onze inwoners geen gebruik maken van subsidies.
Voorzitter Ons Roerdalen heeft in februari al vragen gesteld over het actieprogramma Nitraatlijn (73APN) die met ingang van 2024 ingaat. In februari was het voor u nog te vroeg om een inhoudelijke reactie te geven. Vooral omdat het nog onbekend was of het Rijk met een compensatieregeling zou komen. Is er inmiddels meer bekend want het is zo 2024 en is er in de begroting hiermee rekening gehouden?

Paragraaf verbonden partijen
Voorzitter Ons Roerdalen is van mening dat als het met de gemeentefinanciën niet goed gaat ook de verbonden partijen moeten bijdragen aan het oplossen van de penibele financiële positie.
Verschillende van de verbonden partijen draaien op dit moment in de min. Als we deze nog moeten oplossen dan gaat ons begrotingstekort nog verder omhoog. Hebben we in de begroting hier rekening mee gehouden?